

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in tozi se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194

Podtalna

politična steklina

Čas zori, žalostno pa je, da zori v smer in na način, kakršnega si noben pošten Slovenec in iskren Jugoslovčan ni mogel želeči. Mesto idejne borbe, ki bi morala biti

plemenita tekma

vseh najboljših narodovih sil za blagor skupnosti, se pojavljajo izbruhi najbolj divjega sovražstva. Sovražstvo v politični borbi pa je vedno nekaj razdiralnega in v svojem jedru nekaj blazno nesmiselnega. Javno vprašamo gospoda, ki se zateka k takim nizkotnim in kulturnega človeka nevrednim sredstvom politične borbe: Ali se v političnem delovanju bori človek s človekom, torej oseba z osebo, ali tekmuje v borbi ideja z idejo?

Za vsakega dostojnega in moralno še ne propadlega človeka je jasno, da v tej borbi ljudje kot osebe izginejo in stoji v boju ideja proti ideji. To ve pri nas vsak še tako preprost kmet, to ve vsak delavec in jima za to ni bilo treba nobenih šol. Ta dva stebra našega naroda sta namreč ostala poštena in ju doslej še ni mogla okužiti gniloba iz tistih vrst človeške družbe, ki bi po svoji izobrazbi in položaju morale biti narodu svetilnik, pa so mu v resnici le strupena mlakuža. Človek pa, ki je v resnici kulturni, človek, ki je prehodil vse socialne stopnje sedanje družbe, od vajenca in delavca do državnega suverena — mislimo namreč pravkar umrlega prvega predsednika Českoslovaške Masaryka — ta človek je z vsem svojim delovanjem in s svojimi nauki odločno zastopal načelo morale v politiki. Mislimo torej, da se sklicujemo na dovolj velikega vzglednika, če isto stališče v imenu slovenskega kmetstva branimo tudi mi.

Podtalna kuga

Zakaj smo tako naglasili pravilo, ki je prav za prav samo posebi razumljivo in bi moralo biti povsod veljavno? Zato, ker se je pri nas razpasla klika, ki to temeljno pravilo nesramno tepta in v političnem življenju vsaki dostojnosti strupeno in umazano bije v obraz. Pravimo klika, ker ne moremo verjeti in tudi ne verjamemo, da bi za takim početjem mogli in hoteli kdaj stati odgovorni in resni slovenski politični ljudje.

Možato zato tudi izjavljamo, da take podlosti ne moremo pripisovati nobenemu resnemu političnemu nasprotniku. Smo namreč še vedno toliko poštene, da v svojih političnih nasprotnikih cenimo in spoštujemo ljudi, spoštujemo v njih tudi resno voljo in pošteno stremljenje. Ločijo nas sicer načela, politična morala pa, ki se nam zdi prav tako neobhodno in še bolj potrebna kakor morala v zasebnem življenju, nas sili k veri, da v svojem končnem stremljenju vsaj po lastni zamisli tudi oni hočejo dobro. Naši nazori, naša pojmovanja in vsakdanja skušnja nam pa

pravijo, da so oni v zmoti. Proti tej zmoti se torej tudi borimo, ne pa proti osebam.

Toliko bolj nas preseneča izpad nekih neznanih elementov, ki so si ga privoščili pred nekaj dnevi. Šele iz dnevnega časopisja smo spoznali vsebino nekega letaka in hkratu izvedeli iz raznih komentarjev, da ga nekateri pripisujejo nam.

Vsakemu otroku je znano, da je povsod pri nas razširjeno podtalno delo. Ali smo ga mar za krivili mi? Noben list toliko ne piše o komunistih, kakor vprav »Slovenec« in »Domoljub« s priveski, ki spadajo v njih krog. Vsako kritiko, vsak izraz nejevolje in sleherni krik bede proglasaajo ti ljudje za komunizem.

Kdo je kriv?

Tega seveda nismo krivi mi, ampak razmere. Težaven gospodarski položaj v zvezi z vsemi neugodnostmi in težavami izniva kritiko, ki je mi ne moremo preprečiti in do tega tudi nismo upravičeni. Sami smo namreč prepričani, da je pametna in utemeljena kritika zdrava in urejanju javnega življenja samo v korist. Bridke, marsikje naravnost kričeče socialne razmere vzbujajo nejevoljo, ki se izraža najbolj glasno tam, kjer je gorje največje. To je neizbežna nujnost, ki je nikdar ni in je nikdar ne bo odpravila sveta nobena sila. Edino zdravilo za to bi bila pravična ureditev vseh socialnih družabnih vprašanj. Nihče pa naj ne pričakuje in ne zahteva od ljudi, da bi tisti, ki lačen, zgaran, komaj v žakljeve cunje za silo zaviti mora klečati na trnju — blagrovat onega, ki se v brezdelju, sit in odet v svilo, žamet in škrlat valja po pernicah! Vemo sicer, da so socialne razlike že zaradi različenosti človeških natur in sposobnosti vedno obstojale in jih nihče ne bo mogel nikoli popolnoma izenačiti. S trpetimi pa tudi mi obetimo kot krivico, da mora tisti, ki najbolj in najhuje gara, dati vse sadove svojega dela pijavkam, ki jim je izmозgavanje delovnih množic poglavitni smisel življenja.

Take razmere, pa naj se javljajo kjerkoli na svetu, izzivajo v narodu potrebo po javnem obravnavanju. Narod zahteva, da se o tem govori in piše, da se o tem izjavljajo vsi sloji in tako v skupnem obravnavanju vprašanja najdejo najbolj učinkovita sredstva za njegovo rešitev. To vendar ni nič protizakonitega, nič protidržavnega, ampak po našem mnenju vprav nasprotno. Kjer pa možnosti takega obravnavanja najbolj perečih vprašanj ni, tam se naravno pojavi podtalno, ilegalno delo. Da to delo ne pozna potem mej, da se vrinejo vmes temni elementi, ki položaj skušajo izkoristiti v svoje posebne razdiralne namene, je tudi vsakomur znano. Vprašanje je le, kdo nosi za tako delo moralno odgovornost. S svojimi zdravimi kmetjskimi možgani, ki jih še

ni okužila zvitoost prevejanega intrigantstva in špekulantstva, ne moremo reči drugega kakor to, da so za tako delo odgovorni tisti, ki so ga s svojim postopanjem izzvali. Zavedamo se, da je tako delo strupena podtalna kuga, še bolj strupeni pa so vsi tisti, ki s tako kugo hočejo uničiti svoje idejne nasprotnike in imunizirati lastno pokvarjeno kri!

Politična steklina

Kakor marsikje, preplavljajo tudi naše kraje razni letaki. Zakaj, smo omenili že v prednjem delu teh razmišljanj. Največkrat nihče ne ve, odkod prav za prav izvirajo. Naravnost neverjetno podlost pa zagreše vse tiste znane in neznane struje in strujice, ki s takim nekontroliranim tiskom razburjajo narod in skušajo blatiiti naše pošteno kmetjsko ime.

Letak je podpisan »Slovenska katoliška obramba«, naslovljen pa je: »Slovenski možje in fantje!« Letak je v celoti objavil »Slovenec« z dne 22. t. m. in ga s tem tako rekoč — po zakoniti poti izročil javnosti.

Vsebinska tega letaka je tako zlobno zavita in slog tako preveč preračunan v neke prav prozorne, za to pa ne nič manj nesramno ogabne namene, da se mora ob njem zdrzniti in zamisliti vsak količnik trezno presojujoč človek. Mi se ne bi s to rečjo niti pečali, ker se nam zdi, da je pri nas še vedno na razpolago za razgovor dovolj zakonitih možnosti. Iz »Slovenca« z dne 22. t. m. pa smo spoznali glavno vsebino tega letaka in rečemo samo, da nas je iznenadila.

Mi seveda nismo poklicani, vršiti na slovenskih tleh policijsko službo. Tu naj samo naglasimo, da nam bližnja in daljna politična zgodovina ni neznana in da tudi dobro poznamo stari pregovor, ki pravi, da je neka zvestoba prav za prav nezvestoba. S tem opozorilom naj samo še ugotovimo, da smatramo tako početje za — politično steklino, ki se mora tudi samemu sata-nu gabiti in studiti!

Atentat na Mussolinija?

V Monakovem so baje prijeli štiri italijanske teroriste, ki da so pripadali neki pariški teroristični organizaciji. Z njimi vred je nemška policija v bližini monakovskega kolodvora aretirala še 100 drugih oseb.

Baje so nameravali ti štirje protifašistično usmerjeni ljudje izvršiti atentat na Mussolinija, kar je bilo seveda z aretacijo preprečeno.

Vest zveni precej neverjetno in skoraj tako, kakor da jo je policija spustila v svet za svojo reklamo. Oba diktatorja sta namreč za varnost poskrbela tako temeljito, da je že misel na atentat nemogoča.

× **Blizu vasi Gotalova** so v rokavu Drave lali kmetje Pavle Petrovič, Stefan Večenaj, n Lovkovič in cestar Andrija Lovkovič. V tu je bilo prostora le za 3 osebe. Narasla reka čoln odnesla s seboj in valovje ga je prelo. Pri tem se je rešil samo cestar, vsi trije etje pa, ki so bili mladi in dobri gospodarji, utonili.

× **Hudi viharji**, ki so zadnje dni divjali, so vzročili obilo škode in tudi več težkih nesreč. d drugimi se je na Babnem pri Celju nevarno resrečil 42letni Gregor Srebotnik, doma iz il pri Velenju. Stopil je pod bližnje gospodar- poslopje, ki ga pravkar gradi posestnik An- Fazarine. Medtem je vihar gospodarsko po- pje podrl. Streha, na kateri je bilo 8000 opek, je vdala in vsa teža je pokopala Srebotnika i seboj. Njegove poškodbe so smrtnonevarne, udi posestnik Fazarine ima okrog 40.000 din ode.

× **Mlad pokvarjenec** je 17letni Ivan K. iz šakov. Da mariborski Kalvariji je pred krat- n skušal onečastiti hčerko nekega maribor- ga zdravnika, ki se je tamkaj sprehajala z ko svojo tovarišico. Dekle je bilo v obrambi o krepko in odločno, da je fantalinu grda na- na spodletela, sodišče pa mu bo seveda za astaštvo odmerilo potrebno kazen.

× **Bolezni fižola**, kakor pršica in rja na ju in strokih sta letos povzročili mnogo škode. edsedstvo občine naroča, da morajo vsi, ki se ajajo s pridelovanjem fižola, poruvati stebličje, rati odpadlo listje in vse skupaj sežgati. Samo o se je mogoče do gotove mere zavarovati d škodo v naslednjih letih. Zelo uspešen po- pek je tudi kolobarjenje, to se pravi, da je ba prihodnje leto saditi fižol na drug prostor cor letos.

× **Zapreke na potu v zakonski jarem** je v eljo doživel v Mariboru neki delavec. Ko je el z nevesto stopiti v cerkev k poroki, se m red vrata postavila njegova nekdanja, s ka- o ima otroka. Ni ga pustila v cerkev in mu je ala brati kaj gorke litanijske. Šele policiji se posrečilo izgladiti ženinu pot v zakonski ml.

Gibalo skoraj vseh velikih procesov v Rusiji, Kriľenko, je bil pred kratkim iz neznanih vzro- kov odstavljen.

× **Nenavaden samomor** je izvršila posestni- ca Jožefa Lulikova v Skakovcih. Privezala si je okoli vratu velik kamen in skočila v sosedov vodnjak, odkoder so jo potegnili, seveda mrtvo. Vzrok samomora so menda bili bolni in raz- strojeni živci.

× **Svinjski sejem v Maribor**. Na svinjski se- jem v Mariboru je bilo pripeljanih 283 svinj. Cene so se gibale: Mladim prašičem 5—7 ted- nov 75—100 din, 7—9 tednov 85—110 din, 3—4 mesece 130—170 din 5—7 mesecev 210—340 din, 8—100 mesecev 350—440 din, 1 leto 630—780 din, za glavo; 1 kg žive teže 6—750 din, 1 kg mrtve teže 9—11 din. Od prignanih 283 glav je bilo prodanih 101.

× **Lepa blondinka je izginila**. Pri maribor- ski policiji se je ves zaskrbljen zgasil sprevod- nik Ivan Koprivnik iz Kejžarjeve ulice in pri- javil, da je že pred 14 dnevi neznanokam izgi- nila njegova 16letna hčerka lepa blondinka Marta. Ker so dekletke ljudje videli v družbi ne- znanega moškega, se oče boji, da se Marti ni kaj

hudega pripetilo. Policija skuša pojasniti skriv- nostno izginotje mladenke.

× **Ne razvajajte otrok!** Kmetovalec Dušan Vukadinovič v Našičkem Gradcu pri Osijeku je imel edinega Slavka. Deček je bil hudo razvajan in so mu starši oprostili vsako nerodnost. Končno je pa oče le spoznal, da to ni prav, in mu je ondan temeljito premeril zadnjo plat. To je 16letnega sina tako razburilo, da je pobegnil z doma. Ko so ga našli in pripeljali nazaj domov, si je pa prislonil na prsi očetovo lovsko puško, sprožil in se zadel naravnost v srce.

× **Tragična smrt starke**. Ko je nesla 67letna perica Marija Razpotnikova pred dnevi vrečo fižola na gospodarsko poslopje posestnika Jagra v Vrbju pri Žalcu, je padla v temi skozi odprtino za basanje hmelja v globino. Pri padcu je dobila težke poškodbe, ki jim je kmalu podlegla.

× **Kar v bolniški obleki** jo je popihal iz mariborske bolnice kaznjeneec Stefan Godec, ki je bil zaradi več vlomov in tatvin obsojen na daljšo zaporno kazen. Možak bolega za trahomom in je tudi kot tak nevaren okolici. Star je 48 let. Pazite se ga!

× **Nehote ubil prijatelja**. V Garčinu pri Sla- vonskem Brodu so imeli v torek žeganje, na katerem je bil tudi 17letni Ivan Babič s svojimi tovariši. Na povratku je hotel Babič kupiti samo- kres in Gjuro Kolbaš mu je pokazal, kako se ravna z njim. Samokres je bil nabasan in Kolbaš je fanta na to opozoril. Toda v naslednjem tre- nutku se je samokres slučajno sprožil in krogla je zadela Babiča v sence, da je bil takoj mrtav.

× **Brzovlak je povozil 14letno deklico**. Blizu Slavonskega Broda se je pripetila v torek zvečer težka nesreča. 14letna Margareta Heinz je ostala pred dvema letoma brez staršev in služila je pri posestniku Franju Glišiču. V torek je nesla domov mleko in ko je šla čez železniško progo, je privozil tovorni vlak. Počkala je, da bi vlak odpeljal mimo in bi potem lahko prekorčila železniško progo, pa ni opazila od druge strani prihajajočega brzovlaka. Lokomotiva brzovlaka jo je zgrabila in razmesarila.

× **Ženo je našel z ljubčkom**, ko se je vrnil iz Amerike. Premožni kmet Marko Sajič iz vasi

auer Dolfe:

Miha Vošnjak

— oče slovenskega združništva

(Nadaljevanje.)

In tako se je na severu drobila naša na- na posest in prehajala v roke tujca, ki je v vedno večjem številu naseljeval na i zemlji in izpodrival Slovence-domačina.

Tudi na našem jugu, na Goriškem in morskem, gospodarske razmere našega veka niso bile ugodne. Tudi tam so se etje morali zadolževati pri privatnikih, ki njihovo denarno stisko izrabljali in se po- io okoriščali na škodo našega življa.

Jasno je, da se gospodarsko odvisni člo- ni mogli navduševati za narodne ideale, vendar ni smel nasprotovati nazorom svo- a gospodarja oziroma onega, od katerega oil gospodarsko odvisen. Da pa nazori sled- a niso bili v skladu s slovenskim politič- a programom, je pa tudi popolnoma ra- nljivo. Zato je akcija, ki jo je znani na- ni delavec Raič formuliral z besedami: »živši Slovence tvorno, rešil si ga dušno«, ostala za nas življenjskega pomena in dobivala od dne do dne več uvidnih stašev.

Vprašanje je bilo le, kakšna oblika orga- acije bi bila najprimernejša za naše raz- re. To vprašanje pa je srečno rešil eden agilnejših tedanjih naših političnih de- cev, dr. Josip Vošnjak, ko se je il leta 1868. s Češkega, kjer je imel pri- o spoznati in proučiti že zelo dobro delu- e združne organizacije, ustroj in delova-

nje čeških »založen«. S pisano in govorno besedo se je dr. Vošnjak zavzel za to, da bi tudi Slovenci organizirali zadrage, češ: »Ne zadostuje, ljudstvo samo buditi po veselicah, razgovorih na taborih itd., ker navdušenost za vsako novo idejo trpi samo nek čas, kate- remu treznost sledi. Obstoječe je samo to, kar materialno stanje naroda zboljša in vsakda- njim praktičnim potrebam ljudstva pomaga.«

Dobi golega navdušenja za narodne ide- ale je sledila doba gospodarskega pokreta. Prizadevanje dr. Vošnjaka je polagoma le obrodilo sadove kljub močnemu nasprotova- nju z raznih strani. Ze leta 1872. so daleko- vidnejši narodni delavci ustanovili posojil- nico v Ljutomeru in prihodnje leto tudi prvo slovensko zadrugo na Koroškem in sicer v Sv. Jakobu v Rožni dolini. Ti dve posojilnici, kakor tudi ona od Moravana Jan Horaka leta 1855 v Ljubljani ustanovljena »Obrtno pomožno društvo v Ljubljani« so bili prvi slovenski denarni zavodi in so brez dvoma igrali v slovenskem narodnem preporodu od- lično vlogo.

Leta 1873. je izšel novi združni zakon, ki je znatno olajšal ustanavljanje zadrug. Zlasti važno za nas je bilo to, da za ustano- vitev zadrage ni bilo treba nobene oblastvene odobritve kot dotlej za denarne zavode, ki so jih ustanovili v obliki društev. S tem je bila odstranjena ena glavnih ovir, saj je bila taka oblastvena odobritev popolnoma odvisna od dobre ali slabe volje odločujočih upravnih faktorjev, ki so bili vse prej kot slovenskim težnjam naklonjeni, radi česar tudi ni čudno, da je bila odločitev tolikokrat neugodna.

Dasi so bili torej formalni pogoji za usta- navljanje zadrug po uveljavitvi združnega

zakona zelo povoljni, vendar pri nas ni prišlo do živahnijšega združnega gibanja. Manj- kalo je pač sistematičnega dela na združ- nem polju, pogrešali smo delavca, ki bi se ves posvetil združništvu, a ne samo delu in procvitu ene same zadrage, marveč da bi vodil celokupno slovensko združno gibanje. Tak požrtvovalen in idealen propagator za- družne misli je postal Mihael Vošnjak.

Mihael Vošnjak je bil rojen dne 13. sep- tembra 1837 v Šoštanju, malem mestu v slo- venjgrijskem okraju na slovenskem Štajer- skem. Po dovršeni tehniki je vstopil v želez- niško službo. Služboval je kot inženir na raz- nih zelo odgovornih mestih. Ze l. 1879. je sto- pil radi bolehnosti v pokoj ter se naselil v Celju. Ni mu bilo pa usojeno, da bi v miru in brezdelju užival svoj zaslužen pokoj! Ze- lja, da bi po svojih najboljših močeh poma- gal svojim rojakom pri delu za gospodarsko osamosvojitvev, ga je napotila, da se je ves posvetil združnemu delu.

Ko je Miha Vošnjak po svoji nastavitvi v Celju proučil naš tedanji gospodarski polo- žaj, se je lotil dela popolnoma po načrtu, ker je kot gospodarsko dobro naobražen člo- vek, vedel, da le tako delo prinaša sadove.

Najprej je smatral za neobhodno potreb- no, da se v narodnem središču slovenske Šta- jerske ustanovi močan naroden denarni za- vod, s pomočjo katerega bo zasnoval svoje nadaljno delo za osamosvojitvev Slovencev na kreditnem polju. Po velikem trudu in po- žrtvovalnem delu se mu je posrečilo ustano- viti posojilnico v Celju, saj so ustanovitvi po- sojilnice nasprotovala celo oblastva, ki so smatrala, da morata kapital in inteligenca ostati tudi v bodoče nemška. (Konec prih.)

Doma in drugod

Vprašanje sporazuma

še vedno ni zaključeno. Beograjska združena opozicija, v katere rokah se trenutno vsa stvar nahaja, še vedno seje in razpravlja ter sestavlja končno besedilo sporazuma. Po mnenju »Hrvatskega dnevnika«, glasila dr. Mačka, se beograjska opozicija predolgo obotavlja. Z zavlačevanjem izgublja rešitev vprašanja sporazuma na svoji udarnosti in pomembnosti. Zato jo bodri k hitrejšemu postopanju.

Dr. Vl. Maček se vrne sredi tega tedna iz Rogaške Slatine v Zagreb. Istočasno se pripeljejo v Zagreb tudi delegati beograjske opozicije, ki bodo predložili dr. Mačku besedilo sporazuma v odobritev ter skupno z njim določili dan svečanega podpisa.

Sporazum in JRZ

Sporazum med beograjsko opozicijo in dr. Vl. Mačkom ne da mirnega spanja gospodom okrog JRZ. Razumljiva je njihova nervoza in razumljivi njihovi stalni napadi na beograjsko in zagrebško opozicijo. Glavno glasilo JRZ »Samouprava« stalno napada sporazum in njegov repek ter glasilo katoliške akcije v Ljubljani »Slovenec« mu zvesto pomaga, čeprav se je še nedavno ustil, da je njegova politika istovetna s politiko dr. Mačka.

Peter Živković

predsednik JNS je potoval pretekli teden po Srbiji in v nešteti krajih priredil sestanke. Na njih je poročal o političnem položaju in se informiral od ljudi o razmerah in dohodkih v dotičnih krajih.

Konferenca demokratov

se je vršila preteklo nedeljo v Beogradu. Na konferenco so prišli zaupniki Ljube Davidovića. Razpravljali so o sporazumu s Hrvati in o demokraciji, ki se je ves čas potiskala v ozadje.

Osem milijonov za vodovode

Za položitev vodovodnih cevi v Dalmatinski Zagori in za gradnjo črpalnih postaj in drugih objektov je gradbeno ministrstvo določilo 8 milijonov dinarjev. Gradbeni minister je tudi odredil, da se takoj začne dela pri zajemanju vode iz jezera Torka in gradnja črpalne postaje in rezervoarja v drniški občini. Ta vodovod bo oskrboval z vodo železniške postaje Drniš, Žitnik, Unesić, Perković, Vrhpolje, Suvi, Dolavc in vse vmesne stražnice.

Ker bo to tehnično delo velikega pomena za socialne, gospodarske in zdravstvene razmere v vaseh dalmatinske Zagore, bodo temeljni kamen za črpalno postajo in rezervoar v Pokrovniku položili s posebno svečanostjo 3. oktobra t. l. ob 11. dopoldne.

Zemljoradniki in sporazum

Predstavniki zemljoradniškega gibanja iz Bosne so prepričani, da sta dr. Maček in hrvatski kmet za Jugoslavijo in da bo tudi sporazum med Beogradom in Zagrebom dokazal, da je hrvatsko kmetstvo gibanje za močno in enotno jugoslovansko državo.

Dr. Milan Gavrilović, zemljoradniški prvak iz Beograda in tvorec znanih predlogov o postopanju za preureditev države pa je na nekem shodu izjavil, »da Hrvati, posebno hrvatski kmetje, niso proti skupni državi, temveč da so pripravljeni boriti se ramo ob ramo s srbskimi kmeti za svoje pravice. Edina pot do zadovoljive rešitve je sloga vseh kmetov.«

Naša vojska — naš ponos

V nedeljo so bili z veličastno revijo čet zaključeni letošnji veliki vojaški manevri, doslej največji izza obstoja Jugoslavije. Kljub silno neugodnim vremenskim razmeram so manevri potekali izborni in so čete dokazale izredno veliko odpornost in izvežbanost. Ves potek manevrov nas zato vnovič potrjuje v zavesti, da je naša vojska — naš ponos.

V Metliki, kjer se je vršil impozantni mimohod čet, je prihitelo iz vseh krajev Slovenije

Le pogledite ovenčanega fanta trobentača, kako veselo oznanja konec sijajnih jugoslovanskih manevrov! Naše korenine so se res držale tako, da so popolnoma zaslužile priznanje in cvetje, s katerim jih je povsod obsipalo navdušeno občinstvo.

in Hrvatske mnogo ljudstva, ki je z navdušenjem pozdravljalo svojo narodno vojsko. Vse edinice so se v mimohodu držale strumno in vzorno disciplinirano, tako da so pred tujimi gosti, domačimi dostojanstveniki in pred vsem občinstvom ponovno utrdile ponosni sloves naše armade.

Na svečanem obedu v Dolenjskih Toplicah je minister vojske, armijski general Ljubomir Marić, v svojem govoru poudaril vdanost in vernost celotne naše armade mlademu Nj. Vel. kralju Petru II. in domovini. Zvesta svoji prisegi se bo vojska oddolžila kralju vitezu Aleksandru I. Zedinitelju in vsem onim, ki so svoje življenje darovali na oltar domovine.

Za ministrom Marićem je v imenu vseh tujih gostov spregovoril češkoslovaški vojni minister Mahnik, ki je med drugim dejal, da se svet še spominja sijajnih vojaških vrlin, ki jih je srbska vojska pokazala v teku zgodovine. Ob sedanjih manevrih so gostje imeli priliko občudovati vse te sijajne lastnosti tudi pri jugoslovanski vojski.

Zadnji je govoril Nj. Vis. knez namestnik Pavle. S pohvalo in priznanjem je ugotovil, da v naši vojski žive še iste vrline kakor za časa kralja Aleksandra I. Zagotovil je vojski, da jo bo vedno podpiral v njenem stremljenju po izpopolnitvi. Z vzklikom Nj. Vel. kralju Petru II. in vojski je knez namestnik zaključil svoj govor.

V ponedeljek popoldne so čete, ki so se vračale v svoje garnizije, prikoračale v Ljubljano, kjer so jim Sokolstvo in narodne organizacije priredile svečan sprejem.

Zopet silne poplave v Prekmurju

V zadnjem času je Mura zaradi neprestanega deževja na več krajih prestopila bregove. Poplava Mure in njenih pritokov je zlasti v Prek-

Prvi zobobol.
naj bo pri Tvojem
otroku tudi zadnji!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

murju in Medjimurju povzročila velikansko škodo, ki navdaja ljudi s potrlostjo in obupom.

Ze v soboto so morali deloma izprazniti vas Dokležovje, kjer je voda vdrla visoko v hiše in hleva. Promet preko Mure je docela ustavljen. Poleg Dokležovja so morali evakuirati tudi mnogo vasi na prekmurski strani, tako Srednjo in Doljno Bistrico, Črensovce, Peteševce in Bence. V Bencih je hudournik porušil tudi več prostovoljskih hiš. Med Murskim Središčem in Dolnjo Lendavo je poplava spremenila polja v pravcato morje, iz katerega gleda le nekaj hiš in drevesnih krošenj. Pri Sv. Martinu na Muri je hudournik razdejal nasip, ki ga je zgradil banovinski hidrotehniški oddelek v okviru regulacijskih del na Muri. Pri Razkrižju je voda preplavila banovinsko cesto iz Štrigove v Ljutomer. Na več krajih je cesta popolnoma razdejana.

Kakor zatrjujejo, je sedaj pod vodo okrog 20.000 oralov zemlje. Pod vodo so vsa polja in zemljišča pri Podturnu, Novakovcih, Fergetineh, Miklavcih, Grbincih, Domačincih, okrog Gračine, Hodoša, Kotoribe in Legrada. Tudi ves telefonski in brzojavni promet je prekinjen. Škodo cenijo sedaj na več milijonov dinarjev. Glavni vzrok zaporednih poplav Mure je predvsem ta, da struga reke še ni očiščena in peščeve ob vsaki priliki zajezi vodo, tako da mora čez bregove.

To je torej letošnji jesenski blagoslov za trud in napore kmetskega dela?!

To in ono

■ Strašna naravna katastrofa je pogoltnila celo mesto Rabaul v Novi Britaniji (Amerika). Najprej so mesto presenetile silne poplave. Morski valovi so čez vse mesto pljuskali s tako silo, da so porušili več hiš. Dva dni za tem je nastal silovit potres, ki je povzročil strahovito razdejavanje. Kar je ostalo, so uničili požari. Naposled je začel bruhati še ognjenik Matupi. Neznanske množine lave so v kratkem času zasule mestne razvaline in vso okolico ter spremenile poprej cvetočo pokrajino v strahotno puščavo. Pri katastrofi je našlo smrt okrog 1000 ljudi, število ranjenih pa sploh še ni ugotovljeno.

■ Črna kuga je začela kot zvesta tovarišica ostalih vojnih grozot divjati v Mandžuriji. Doslej so ugotovili že več sto primerov te strašne bolezni, ki pozna edino rešitev, namreč — smrt.

■ Stekel pes je te dni vdrl v občinsko bolnico v Bukarešti in ogrizel 24 bolnikov, ki se jim je zaradi ran in prestopanja strahu stanje seveda močno poslabšalo.

■ Kolera je pobrala 219 ljudi v Sanghaju; bolnih je pa bilo 374 ljudi. Kolera divja dalje.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajte zaslužka. „Kmeti list“!

Kaj se godi po svetu

Iz dneva v dan postaja človeku bolj jasno, da svet drvi v prepad, iz katerega danes še menda nihče ne pozna rešitve.

Društvo narodov

V Ženevi je mednarodna ustanova po zamisli velikega človekoljuba, pokojnega predsednika Združenih držav Wilsona. S to ustanovo je mož, ki je proti koncu svetovne vojne na svoj prapor sprejel geslo o »samoodločbi narodov«, hotel svetu enkrat za vselej prihraniti nove vojne grozote in ponovno prelivanje krvi.

Ob ustanovitvi te institucije je svet mnogo in menda celo premnogo pričakoval od nje. Včlanjenih je bilo lepo število držav z vseh petih

ustanova priliko za zbližanje in sporazumevanje med vsemi tistimi državami, kjer vsaj v načelu še prevladuje demokracija, čeprav so po moči različne in po zemljepisni legi morda močno oddaljene druga od druge.

Tak je torej položaj, v katerem zaseda Društvo narodov. Zato je čisto razumljivo, da ne bo moglo nobene naloge rešiti in tega tudi nihče več ne pričakuje od njega. Nad vse značilno za vladajoče razmere, da je francoski zunanji minister temu položaju v svojem ženevskem govoru vzdal ime:

Kriza miru

To milo ime za sedanjost dobo zveni skoraj smešno, če pomislimo, da se še ni posušila kri na vročih afriških tleh; da že tretje leto krvave v Španiji poleg domačinov sinovi malone vseh evropskih narodov in da je na Daljnem vzhodu japonski imperializem s svojim divjaško roparskim vojnim pohodom zahteval že krvave tisoče človeških žrtev. V takih razmerah govoriti o »krizi miru« se pač pravi, zavijati trdo resničnost v mehko evetlično odejo. Ali bo ta diplomatska spretnost in obzirnost kaj pomagala, je vprašanje, na katerega ne moremo odgovoriti mi, ampak bo dal nanj odgovor samo čas. Prav resno pa se bojimo, da ta odgovor ne bo pritrjevalen.

V hudi siski se danes vsa Kitajska okrog svojega prezidenta Linsena, ki ga vidimo na naši sliki.

delov sveta in idealisti so pričakovali, da se bodo odslej reševali spori med narodi brez prelivanja krvi na diplomatskih konferencah za zeleno mizo.

Kmalu in le prekmalu se je seveda pokazalo, da so imeli najbolj prav tisti, ki v to niso verjeli. Nekatere velesile so občutile obveznosti Društva narodov samo kot zavoro pri svojem imperialističnem vozu. Zato so izstopile in se niso več brigale za ženevsko ustanovo. Tako sta šli zlasti Japonska in Nemčija. Prva zato, da bi imela prosto pot za svoj imperializem proti Kitajski in Rusiji, druga zbog lažje in spretnejše borbe za kolonije in tiste cilje, ki jih Nemci kljub svetovni volji in vzlic porazom niso nikoli zatajili.

Na drugi strani se je pokazalo, da so države, ki so verjele in zaupale v Društvo narodov ter pri njem iskale pomoči, redno postale igrača diplomatske borbe. Tako se je zgodilo Kitajski, tako Abesiniji, tako se danes godi Španiji in podobno se je zgodilo še marsikomu. V tej poplavi preziranja in udarcev je naša Jugoslavija odrezala še kolikor toliko srečno, čeprav še danes v vsakem Jugoslovancu zavre kri, ko se spomni, kako je Društvo narodov nastopalo pred leti ob zločinskem umoru našega mučeniškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja.

Mednarodni parlament

Kljub vsem tem slabim in skoraj svarilnim skušnjam, ki jih imajo zlasti male države ali pa države z nezadostno obrambno organizacijo z Društvom narodov, smo vendar le ostali pristaši njegove zamisli. Sicer si danes ne vzbujamo o njem nobenih utvar in vemo, da nam ne bo nihče pomagal, če si ne bomo pomagali sami. Kljub temu pa vendar še vedno vidimo v Društvu narodov nekaj mednarodni parlament, vsaj senco demokracije in, dejali bi, nadzirajočo vest, ki vsaj kolikor toliko zadržuje požrešnost raznih imperialističnih narodov. Hkratu nudi prav ta

Najvplivnejši nasprotnik nasilja in diktatur je predsednik Združenih držav Roosevelt. Ob 150letnici ameriške ustave je v svojem velikem govoru odločno branil demokracijo in dejal, da so diktature zakriville ves današnji nered na svetu. Nemci in njim podobni so mu odločne besede seveda hudo zamerili, mi smo jih pa veselili, ker nam pričajo, da tudi v velikih državnikih še živi pošten ljudski duh.

Odločna beseda

Medtem ko se je italijanski ministrski predsednik Mussolini podal v Nemčijo, da utrdi zvezo obeh fašizmov, sta Francija in Anglija spregovorili v Rimu odločno besedo. Takoj po Mussolinijevem odhodu sta odpravnika poslov imenovanih dveh držav izročila namestniku italijanskega zunanjega ministra grofa Ciana posebno noto, v kateri francoska in angleška vlada izjavljata, da sta pripravljeni pričeti pogajanja o vseh vprašanjih, ki jih je sprožil grof Ciano v diplomatskih razgovorih. Zlasti želita Francija in Anglija, da bi se pogajanja nanašala na naslednja vprašanja:

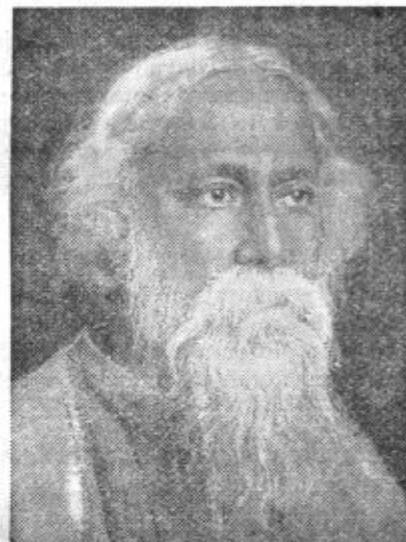
1. Vzpostavitev varnosti na Sredozemskem morju.
 2. Vzpostavitev statusa quo na Balearih, v španskem Maroku in v sami Španiji.
 3. Umik tujih prostovoljcev iz Španije.
- Zlasti važna je zadnja točka. Anglija vztraja na tem, da se krvava igra v Španiji konča in da

tujci odidejo z njenega ozemlja. V kratkem bo angleška vlada izdelala poseben načrt o odhodu tujih prostovoljcev iz Španije. Načrt bo nato v obliki posebne note, kateri se bo priključila tudi Francija, poslan v Rim. O njem je za enkrat znano le, da bo Anglija kot nevtralna sila prevzela kontrolo nad umikom vseh prostovoljcev iz Španije.

Kakor se da sklepati iz teh poročil, se na evropskem zapadu vendarle vsaj nekoliko jasni in si je demokracija toliko opomogla, da si upa zopet spregovoriti odločno besedo.

Pred odločitvijo v Rusiji

Te dni se vrše v Moskvi važna posvetovanja. Razpravljajo o možnosti ruske intervencije v kitajsko-japonskem sporu. Struja, ki je za takojšnjo vojaško intervencijo, je zelo močna. Na čelu te struje je maršal Blücher, vrhovni poveljnik sovjetske vojske na Daljnem vzhodu. Blücher je prispel v četrtek v Moskvo ter je imel dolgo konferenco s Stalinom. Pozneje so posvetovanjem

Največji indijski pesnik Rabindranath Tagore, ki je pred leti obiskal tudi našo državo, leži na smrtni postelji. Njegova visoka starost ne daje več upanja v okrevanje.

prisostvovali tudi namestnik komisarja za zunanje zadeve Potemkin, maršal Vorosilov ter komisar za vojno industrijo Ruksimovič. Maršal Blücher meni, da bi bil sedaj najprimernejši čas za obračun z Japonci, ker je vojska na Daljnem vzhodu popolnoma pripravljena in že zbrana vzdolž kitajske in mandžurske meje. Vorosilov za sedaj še nasprotuje oboroženi intervenciji, ker smatra, da inozemstvo še ni dovolj pripravljeno zanjo. Kar se tiče tehnične strani, je tudi Vorosilov mnenja, da bi bil sedanjí trenutek ugoden za spopad z Japonsko, vendar pa meni, da politično stvar še ni zrela. Stalin si je pridržal krajši rok, da stvar premisli, in se bo šele nato odločil. Maršal Blücher se je takoj po konferenci zopet vrnil na Daljni vzhod.

Nad 10.000 vlagateljev
štejemo v svoj delokrog.

Od 3—5%

Vam obrestujemo prihranke, ki jih naložite pri nas.

Kratkoročna posojila

dajemo pod ugodnimi pogoji.

Za vse naše obveznosti

jamči z vsem premoženjem in davčno močjo Dravske banovine.

TRANILNICA DRAVSKE BANOVINI
LJUBLJANA

Kmetška mladina

Mladi sadjarji na delu

Sv. Boltenk pri Središču. Nedelja 19. septembra je bila za naš kraj sadjarski praznik. V šoli smo imeli II. sadni ogled, z razstavo sadja, grozdja in povrtine, ki ga je priredilo Društvo kmetijskih fantov in deklet s sodelovanjem članov Podružnice kmetijske družbe. Vsa razstava, ki je bila urejena s srečno roko po zamisli in vodstvu neumornega predsednika tovariša Joška Tomažiča, je nudila obiskovalcem lepo, zanimivo in pestro sliko: jabolka, hruške, orehi, grozdje, vkuhano sadje, vrtni pridelki, lan, konoplja in njega izdelki, cvetlice, strokovna literatura, dalje umetna gnojila, orodje in zati-ralna sredstva proti škodljivcem, vse na pravem

mestu v harmonični razdelitvi barv prepleteno z zelenjem in reklamo. Obisk in zanimanje je bilo dosti večje, kakor za I. ogled v letu 1935., znak, da je takrat vsejano seme padlo na rodovitna tla. To nam je pobuda za nadaljnje delo. Obiskovalci so pazno ogledovali posamezne vzorce, se zanimali za imena, poreklo in lastnosti sort in si o vsem delali beležke. Istočasno sta bili strokovni predavanji: »Racionalizacija sadjarstva« in »Raynanje z moštom ob trgatvi«, ki jih je z njemu lastno strokovno prakso podprl gosp. Jakob Znidarič iz Središča.

Dobro uspeli sadni ogled je dal pobudo, da si v prihodnji zimi tudi pri nas ustanovimo lastno strokovno organizacijo: »Podružnico sadjarskega in vrtnarskega društva«, da bomo tako združeni mogli tembolj intenzivno delati za interese sadjarstva, ki je pri nas poleg gorice važna gospodarska panoga in ohraniti našemu sadju oni sloves, ki ga po vsej pravici tudi zasluži.

I. Š.

Ljubečna pri Celju

Poročil se je član Društva K. F. D. Ljubečna, tovariš Ivan Brecl s tovarišico Faniko Arčan. Ivan je bil večletni član Društva K. F. D. Ljubečna in tudi podnačelnik sokolske čete Trnovlje-Ljubečna. Pogrešali Te bomo, dragi tovariš, v naših vrstah, a upamo, da nas tudi sedaj ne boš pozabil in opustil našega pokreta. V zakonu Ti želimo zadovoljstvo in obilo srečel!

Zborovanje preganjancev

V nedeljo se je vršilo v Beogradu veliko zborovanje onih žrtev, ki so bile že začetkom svetovne vojne najbolj goreči pristaši jugoslovanske ideje ter istočasno najhujši sovražniki avstro-ogrškega nasilja. Te ljudi so avstrijske oblasti brezobzirno preganjale in zatirale. Zapi-rale so jih v taborišča kjer so kužne bolezni redčile njihove vrste, streljale po prekem sodu in jih mučile na najgrozovitejše načine.

Plačane avstrijskantske organizacije in stranke so opravljale podlo ovađuško delo in pomagale zatirati jugoslovansko misel, kjerkoli se je ona pojavljala in naš Suhi bajer je zgovorna priča teh izmečkov naroda. Tam trohni mnogo nedolžnih žrtev samo zato, ker so že 1914 leta in med svetovno vojno imeli korajžo povedati to, kar so čutili vsi resnični nacionalisti: da je naš narod vreden svobode in da je to svobodo mogoče doseči samo na ruševinah Avstrije.

Med preganjanci in interniranci je veliko število Slovencev. Nekateri izmed njih so se tudi udeležili nedeljskega zborovanja v Beogradu.

Na zborovanju je bilo mnogo »Sokolov«, četnikov, vojnih dobrovoljcev, udeležilo se ga je pa tudi večje število najodličnejših predstavnikov našega javnega življenja.

Zborovanje je otvoril profesor beogradske univerze dr. Čorović. Govorniki so se v svojih govorih spominjali težkih časov suženjstva in trpljenja a tudi veličastne zmage našega naroda nad tisočletnim tiranom.

Z velikim odobravanjem je bila poslana pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II.

V ponedeljek so odšli zborovalci na Oplenac, kjer so položili venec na grob pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I.

Mlatič

Cvetke najboljšega katoliškega dnevnika

Plitva učenost

22. sept.

»En del kapitala je Masaryk pridobil s svojim nastopom v procesu Rosenbaum, ko je nastopil proti ritualnim umorom.«

Ta je pa dobra do dna! Ob toliko renomirani učenosti pri »Slovincu« in pa radiu bi že morali oboji vedeti, da Masaryk ni in ni mogel nastopati proti ritualnim umorom, nego je nastopil zoper vraže in laži, da židje v ritualne svrhe uporabljajo kri krščanskih mladeničev. In kdo je širil in utrjal te vraže in laži, to bi naj »Slovenec« in radio rajši povedala. Kateri del tiska mu je ostal zato vedno hvaležen? Samo tisti, ki je bil hvaležen Emilu Zola za nastop v korist Dreifussa. Na kateri strani je bil takrat tisk Katoliške zdaj Jugoslovanske tiskarne??

Za živčnost je sv. pismo

Glasilo Kat. tiskovnega društva v svoji vsestranski iznajdljivosti ne izbira z nobenimi zdravili. Poleg tavžentroz, ajbeža in kamilic priporoča nekemu svojemu živčnemu naročniku kot uspešno zdravilo sv. pismo. Recept priporočam zlasti vsem zdravnikom, da si ga zapomnijo in se glasi takole:

»— R. — P. Živčnost v obliki raztrese-nosti, nemirnosti in slabe volje vas začinja skrbeti, zlasti z ozirom na življenje v bodočem zakonu? Ker ste iz trdne družine in živite zdaj redno — glede mladostne za- blode, če je res opuščena, bodite brez skrbi — potem ne bo resnih težav, da spravite živce v ravnotežje. Poleg poklicnega dela Vam treba razvedrila, poprimite se pamet- nega društvenega in, če se da, zlasti šport- nega udejstvovanja; tudi v vašem bivališču je dovolj priložnosti za daljše sprehode in izlete po pokrajini, ki je vendar zelo zani- miva. Treba vam tudi notranje ureditve. Kot samotarju v tujini vam priporočam pred- vsem sv. pismo nove zaveze, ki je po sploš- nem mnenju knjiga vseh knjig, bolj vredna prebiranja, ko vse druge na svetu. Brskajte po nji, v njej najdete več kakor vam treba za popolno uravnoveženje. Morda ne mine niti eno leto, ko se usposobite za zdravo in srečno življenje v dveh ali večih.«

To je samo en primer živčnosti, ki bo na- stopila brez dvoma tudi še pri drugih čitateljih in naročnikih Katoliške akcije.

Tk.

Odloči naj komanda

Pa me pot zanese v nedeljo ob lepem vre- menu v šentpetersko faro v Sav. dol. Ko takole počasi premišlujem in prebavljam letošnje hmeljsko kupčijo, stojim naenkrat pred šolo v prijaznem drevju, in pred šolo gruča fantov. Prijazno jih vprašam, kakor imam navado, kaj to pomeni. Vsevprek mi hite pripovedovati, da se že drugič zbirajo, pa z obvezno telesno vzgojo nikamor ne pridejo. »Ja, kako pa je to?« jih hitro pobaram. In veste kaj so mi povedali. Da z obvezno telesno vzgojo tako dolgo ne bo nič, dokler se g. vaditelj, ki so že 10 let prej neke turnali, ne bodo odločili za komando. Ali naj bo to vojaška komanda ali slovenska bodo gospod povedali prihodnjo nedeljo, ko bodo fantje zopet prišli v šolo na uro gledat. Od korajžnih fantov sem se poslovil, jo mahnil naprej, pa sem si misli: Če se bojo gospodje še dolgo obotavljali in premišljevali, bo pa mogoče kdo drug odločil komando za to telesno gimnastiko.

Dopisi

Hmeljarji — slabo svetijo nam zvezde...

Znano je, da je v Savinjski dolini najvaž- nejši pridelok — hmelj. Od cene hmelja je tudi odvisen ves tukajšnji gospodarski razvoj in na- predek. Ves čas, od zgodnje pomladi do prve polovice septembra, je najvažnejša skrb vsake kmetijske družine delo v hmeljišču. Pridelovalni stroški za 1 kg subega hmelja znašajo najmanj din 18.—. Kaj pa prodajna cena? Naravnost sra- motno: od 10— do 26— din plačujejo razni prekupevalci, tako inozemski kot domači, ki imajo sklenjene pogodbe s tovarnami piva. Kmela kot pridelovalec nihče ne vpraša, ali je zadovoljen s ponudeno ceno, ali ne. Prodati moraš, če hočeš plačati davke, zavarovalnino, po- ravnanje dolgove za nabavljeno žalico in bakreno apno in še za celo vrsto drugih preparatov, s čimer smo bili hmelj škropili in varovali proti peronospori, rdečemu pajku in zato, da je savinjski hmelj dobil na svetovnem trgu ime — prima!

Kakšno »prima« ceno so za savinjski hmelj dosegli razni znani do-rotnožki, pa kar ponatis- nimo tejsko »Novo dobo«, ki pravi: »Pogumne napovedi dobrih hmeljskih cen se doslej še niso uresničile, četudi je hmeljarst-vo v zadnjih dveh letih tako napredovalo v pogledu novih strokov- njakov. Tudi hmeljski vzorčni sejem v Žalcu ni nič pripomogel k izboljšanju cen našemu lepemu pridelku hmelja. Na tem sejma smo pa vsaj čuli enkrat pravo besedo, kdo ima največje zasluge za savinjsko hmeljarstvo. Nismo vsi skupaj še vedeli in smo v svoji starokopitnosti vedno go- vorili le o Hausenbichlerju, Robleku in drugih zaslužnih možeh, pa tudi o Hmeljarskem društvu in Hmeljarni. Sedaj pa vsaj vemo že za nove glasnike in zvezde na področju hmeljarstva, samo nekam slabo svetijo. Kljub cenam, ki ne zadovoljujejo, bo prodana že nad polovica pri- delka...« Čas bi že bil, da bi hmeljarji vsem takim zvezdam enkrat odredili kje in kod je njihova pot, cene pa sami določali.

Tk.

Kmet zopet udarjen

Z odlokom kr. banske uprave v Ljubljani z dne 28. VII. 1937 No. 2811-2 so bile razveljav- ljene vse olajšave glede pregleda klavnih živali in mesa in je bilo odrejeno strogo izvrševanje pravilnika za pregled klavnih živali z dne 8. septembra 1925, št. 6749.

Na bivšem Štajerskem in v Prekmurju je precej močno razvita svinjereja. Kmetje proda- jajo plemenske svinje največ na sejmiš pršutar- je in rejene svinje pa trgovcem, oziroma mesar- jem v domačem kraju, ker imajo s takšno pro- dajo najmanj stroškov.

Če bi moral vsak manjši posestnik ali sploh gospodar peljati svojo žival vsako posebej v

Maribor ali Ptuj, bi imel s takšno prodajo občutne stroške. Kajti plačati bi moral vozniaka in zamuditi skoraj dva dni. Posebno težko bi bili prizadeti oni, ki so oddaljeni do 40 km od mest, kjer se lahko tako blago proda.

V teh krajih imamo mesarje in trgovce, ki pokupijo svinje in teleta ter jih zakoljejo doma in jih nato peljejo po več kosov skupaj v Maribor na mestno klavnico.

Na klavnici v Mariboru, kakor tudi po drugih mestih, vsak zaklani komad živali strogo pregledajo veterinarji, kljub temu, da je že doma pri kmetu pregledal živo žival občinski živinoglednik, potem pa še občinski mesooglednik, kateri pobira tudi visok davek na poslovni promet. Za eno žival je menda to dovolj, če jo pregledajo trije gospodje.

Zadnji odlok pravi, da bi moral vsako zaklano žival pregledati še sreski veterinar. S tem bi se povišali stroški na komad zaklanega teleta ali svinje do 30 din. V letnem času stanejo teleta 3 din za 1 kg žive vage. Če tele tehta 50 kg bi zneslo 150 din. Če vračunamo stroške sreskega veterinarja, klavnice, davek in druge stroške v oddaljenem kraju, bi lahko dobil kmet 52 din za tele, drugo pa vse ljudje, ki niso nič trpeli z živaljo.

Ze iz vojnega časa vemo, da je žival več vredna kakor človek. Takrat niti en zdravnik ni pogledal človeka, zdaj pa morata kar po dva veterinarja pregledati teleta.

Ker mi kmetje ne moremo zastopati prodajati naše živine, prosimo kr. bansko upravo v Ljubljani, da odlok spremeni. Drugače ne bomo mogli več rediti živine, posebno pa ne drobnice, ker drobnica ne prenese teh visokih dajatev.

Nov stalen vir dohodkov

Nov stalen vir dohodkov nudi našemu matemu človeku reja angorskih kuncev. Kdor ima količjak prostora na razpolago in še poleg malo vrta, naj si nabavi te lepe bele kunce s fino dolgo dlako, ki jo imenujemo kratkomašo — angorsko volno. 3 odrasli kunci dajo letno 1 kg te volne v vrednosti 250 din. Njih prehrana je kaj enostavna: zelenje, mrva, oves, korenje itd. ter vedno dovolj vode. Kletke morajo biti vedno znažne. Glavno opravilo pri teh kuncih pa je česanje dlake, kar opravljamo najmanj 2krat na teden. Načesano volno, očiščeno vseh smeti, spravljamo v škatlje iz lepenke in jo shranimo v suhih prostorih. Ko imamo vsaj ½ kg volne, jo lahko takoj prodamo (Zveza).

Ustanovila se je prva domača predilnica za predenje te vrste volne in plačuje prvovrstno volno po din 300 — za kg. Za popoln obrat te predilnice je potrebno letno najmanj 3000 kg angorske volne, medtem ko dosežemo danes komaj 150 kg letno. Rejo angorskih kuncev moramo zvišati 20kratno, vendar pri vsem tem še ne bomo zadostili potrebam trga, ki uvaža stalno tako volno iz inozemstva. Z ustanovitvijo domače predilnice se je odprl našim domačim rejcem angorskih kuncev nov vir stalnih dohodkov v oblažitve socialnih razmer v naših slovenskih družinah.

Vsa navodila o reji angorskih kuncev in pridobivanju te volne so v knjižici: Angorski kunec, cena din 10 — in se dobi pri Zvezi, Ljubljana, Karunova ul. 10, kjer dobite tudi vsa pojasnila glede nabave živali itd.

Naš izvoz lesa

V prvih osmih mesecih letošnjega leta je dosegel naš izvoz lesa in drugih gozdnih proizvodov vrednost nad 750.000.000 din nasproti 401.000.000 din v istem razdobju preteklega leta. Od tega izvoza je šlo letos v osmih mesecih v Anglijo 13.803 tone v vrednosti 159'8 milijona dinarjev, v Italijo 18.162 vagonov v vrednosti 138 milijonov din, v Nemčijo 9575 vagonov v

vrednosti 112'2 milijona din, v Madžarsko 8646 vagonov v vrednosti 51'9 milijona din in v Grčijo 3873 vagonov v vrednosti 28'1 milijona din. Po količini smo največ izvozili v Italijo, po vrednosti pa največ v Anglijo. Ako ne pride vmes do kakih nepričakovanih ovir, bo dosegel naš izvoz lesa do konca leta 1 milijardo din, kar bo ugodno vplivalo na našo izvozno trgov. bilanco.

S tako močno kolono protiletalskih topov se hrabri Kitajci krepko branijo proti nenasitni grabežljivosti vsiljivih Japoncev.

Dr. Vladimir Murko:

Davčne oprostitve in olajšave

Privatni docent ljubljanske univerze doktor Murko je izdal pred kratkim omenjeno knjigo, ki pomeni zelo zanimivo obogatitev naše gospodarske literature. Knjiga obravnava na 309 straneh sprva način dajanja in obrazložitev davčnih oprostitvev in olajšav in kaže zlasti, kako različne namene zasledujejo države in ostale javne korporacije z davčnimi oprostitvami in olajšavami, katerih opažamo vedno več in ki se razlagajo z vedno naraščajočimi posegi države v gospodarsko in ostalo življenje.

Drugi del knjige je namenjen praksi in navaja jugoslovanske predpise o neposrednih davkih, zlasti besedilo zakonov, pravilnikov, številnih razpisov in sodnih odločb, ki se tičejo oprostitvev in olajšav. Poleg tega so navedeni tudi odbitki, ki so dopuščeni pri določanju davčne osnove za posamezni davek (zlasti za pridobitno in družbeni davek), pogoji za prenehanje davčne obveznosti, pogoji za odpis davka, zastaranje, odlog plačila, pravna sredstva zoper odmero davka itd. Knjiga vsebuje tudi celo vrsto vzorcev prošelj, ki so potrebni davkoplačevalcu.

V dodatku so navedeni predpisi finančnega zakona za l. 1937/38., ki se tičejo neposrednih davkov. Ker vsebuje knjiga še najnovejše predpise do maja 1937, je aktualna in bo ostala aktualna tudi zato, ker obeta avtor izdajati pozneje po potrebi dodatke. V zadnjem dodatku so navedeni pogodbe in sporazumi, sklenjeni s tujimi državami, ki vsebujejo predpise o obdavčenju in so važni za vsakogar, ker naštevajo te pogodbe tudi druge predpise (iz državlanskega prava itd.).

Knjiga bo dobrodošla davkoplačevalcem, trgovcem, obrtnikom, industrialcem, denarnim zavodom, zadrugam, strokovnim šolam, javnim oblastvom, odvetnikom, notarjem, hišnim posestnikom in vsem, ki se pečajo z gospodarskimi vprašanji.

Knjiga se dobi v vseh knjigarnah ali pa pri piscu (Ljubljana, Prešernova 3). Cena za broširano knjigo din 60 —, za vezano din 70 —.

Domači dogodki

× V Razvanju je pred kratkim pogorelo gospodarsko poslopje posestnika Stefanu Dregeriču. Zrtev plamenov so postale tudi 3 svinje in 40 kokoši. Škoda znaša okrog 50 tisoč dinarjev. Ogenj je bil bržkone podtaknjen in oblasti vneto iščejo zločinca, ki na tako nizkoten način uničuje ljudsko premoženje.

× Srce si je prebodel, ko je v Breznem vrhu padel z visokega oreha 11leten posestnikov sin Ivan Škurnik. Dečku se je namreč pri padcu iz višine 12 metrov zarinila v srce odlomljena veja, radi česar je bil seveda takoj mrtev.

× V Ptujju so cigani vlomili v hišo posestnika Jakoba Goloba, ko sta bili doma samo obe Golobovi hčerki. Starejša hčerka se je ciganu, ki je zahteval od nje denar, postavila v bran z očetovo lovsko puško. Medtem ko sta se dekleti borili s tem ciganom, je ostala ciganska drhal pokradla po hiši, kar je dosegla. Končno se je vrnil gospodar s sosedi. Skupno so pognali cigane v beg, ujeti jih pa niso mogli. Zdaj zasledujejo drzne roparje orožniki.

× Po 300 — din plačamo 1 kg prvovrstne angorske volne. Potrebujemo nujno 200 kg volne, kupimo jo vsako količino. Pošljite vzorce z navedbo količine na naslov: Zveza, Ljubljana, Karunova ulica 10. Vsa podrobna navodila so v knjižici: Angorski kunec, cena din 10 —.

% Sleparski kontrolor. V škofjeloški in kranjski okolici nadleguje gostilničarje slepar, ki se izdaja za banovinskega uradnika od kontrole mer ter proti taksi 40 do 120 dinarjev pregleduje in žigosa zlasti četrtlitrne steklenice. Opozorjamo podeželske gostilničarje, naj goljufu nikar ne nasedajo, ker je njegovo žigosanje seveda neveljavno. Kjer se ta »kontrolor« pojavi, ga izročite orožnikom!

× Orjaški medved se je pojavil v občini Pazariču blizu Sarajeva. Zver je tehtala 250 kg in povzročila kmetom ogromno škodo. Končno se je medved ugonobil, kakor trdijo kmetje, sam s svojo požrešnostjo. Pravi, da se je preveč naježdel sveže koruze in se nato napil vode ter tako poginil. Oblasti seveda sumijo, da so kmetje mrcino zastupili. Naj bo kakor koli, škoda ne bo delala več.

× Praznik vseh svetih se bliža! Počastimo spomin rajnih na pokopališčih s petjem nagrobnic! Opozorjamo na nove nagrobnice, ki se dobe v knjigarni Glasbene Matice, v Jugoslovanski in Učiteljski knjigarni: A. Jobst: Tri nagrobnice (4 din), Z. Prelovec: Vse mine (3 din), Gozdič je že zelen (3 din), Zalostinka (Zvonjenje) v založbi Hubadove župe (1'50 din), Zadnje slovo (1'50 din), Nad mojim grobom (1'50 din), J. Pavčič: Gozdič je zelen (2 din), St. Premrl: Blagor mu (1'50). Cene vsem nagrobnicam so tako skromne, da se res ne izplača not razmnoževati. Peveci, naučite se novih nagrobnic! Sedaj je še čas, da na grobovih zadane nove žalostinke.

× Peter Jereb: Osem zborov. Založila in izdala Hubadova župa JPS v Ljubljani, Cena zvezka 10 din. Ob 70letnici priljubljenega ljudskega skladatelja se ga je spomnila naša pevska organizacija ter izdala v priročni obliki lepo litografiranih 8 Jerebovih moških in mešanih zborov, ki bodo gotovo v veselje vsem našim zborom. Saj so melodiozni, pevni, in izvajanje lahko. Priporočamo jih v napki in izvajanje. Razpošilja jih knjigarna Glasbene Matice, včlanjena društva pa naj jih naročajo neposredno v Hubadovi župi JPS v Ljubljani.

× Strašna tragedija se je odigrala v Perhoveci blizu Čakoveca. Kmet Ivan Szabo je prišel pred leti iz Amerike v to vas in si tam kupil posestvo. Njegov sin Anton se je oženil in žena mu je povila dva otroka. Pri drugem mu je umrlo. To je Antona tako potrla, da si je končal življenje, starega očeta pa je to tako presunilo, da se mu je omračil um. V takem stanju je svoji ženi malone čisto odsekal glavo, oba vnuka in sebe pa ustrelil.

Strupeni pljunkki kuge

Mnogo smo že doživeli v slovenskem javnem življenju grdobji, nesramnosti in natolcevanj, toda zadnji čas se zdi, da hočejo slovenski »najboljši«, to se pravi slovenčevci in domoljubovci celo same sebe prekositi. Nič jih ne moti, ko trdijo »uradno«, da oni zastopajo Kristusov nauk: »Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!« V svojem tisku se vzlic temu nauku jeli kopiciti toliko podlega sovraštva in grdega zavijanja resnice, da bi se zgrozil celo ljudozrski divjak, ko bi spoznal to krščeno podlost. Hkratu, ko govorijo o miroljubnosti in obsojajo nasilje, pozivajo naravnost na pokolj in poboje, delo torej, ki se dovolj krepko obsoja že samo po sebi.

Poslušajte, kaj piše »Domoljub« z dne 22. t. m. v svoji 38. številki na uvodni strani:

»Naj nas nihče ne razume napačno: mi smo načelno proti kakršnemu koli nasilju v političnem življenju, vendar je zelo značilno za nas Slovence, da že izza kmetijskih puntov ne poznamo nobenega upora. Leta 1848. je bilo ponekod nekaj neresnih razgrajanj in leta 1917. je poskušal majhen del naših »Janezev« v Judenburgu z uporom, a to je pa tudi vse. To je značilno in čeprav mi — kakor smo dejali — načelno obsojamo vsako nasilje v politiki, torej tudi upore, moramo vendarle priznati, da je to naša zelo šibka črta, kar je dokaz naše neodločnosti, naše strahopetnosti. Le pogledimo v hrvaško, v srbsko ali v katerokoli drugo politično zgodovino. Poljaki, Francozi, Rusi, Srbi itd. so priredili celo vrsto krvavih revolucij, v katerih so šli tisoči in desetisoči v smrt za svobodo in za boljše bodočnost svojega naroda. pri nas se pri Kramer-Pučelj-Marušičevih volitvah nihče ni znal postaviti resno v bran nasilju, ki ga je mala nečista izvajala nad večino naroda.

Ali pa pogledjmo znamenito dobo Zerjavovega »orjunaštva« in Jevtičevega »pofovstva«. Sto orjuncjev je z lahkoto razbilo shod, na katerem je bilo do 3000 naših pristašev, in ducat pofovcev je teroriziralo nemoteno celo občino, čeprav bi jih bilo s par gorjčami prav lahko ozdraviti. Vprašamo, če bi se upal srbski poslanec, ki bi tako opljuval svoj narod, kakor ga je opljuval naš Mravlje že ponovno v belgradski narodni skupščini, sploh se kdaj prikazati med srbsko ljudstvo? Dvomimo, kajti kaj takega Srbi in menda noben narod na svetu ne bi tako mevržarsko pogoltnil, kakor smo pogoltnili mi.

Ali se moremo potem še čuditi, če ne pridemo nikamor naprej, če se po naši slovenski zemlji svobodno izprehajajo in izživajo ljudje, ki naš narod sovražijo, in nemoteno izhajajo listi, ki naš narod tajijo.

S podobno, samo malo bolj za gospodo preračunano zlobo se košati »Slovenec« z dne 23. t. m., ko v »...« piše v uvodniku med drugim:

»...« so se sami izdali ne samo s pozivom »Slovenske katoliške obrambce« na krvavo revolucijo, ampak tudi z ogorčenimi besedami, s katerimi ta »katoliški odbor« pomiluje Franca Ferdinanda, o katerem pravi, da je bil »pokrovitelj našega Orla«, kar je seveda podla laž, ki jo je lani prosluli Mravlje, bivši poslanski kandidat komunistične stranke Jugoslavije, izustil tudi v parlamentu. Ne moremo trditi z matematično gotovostjo, iz katerega političnega tabora opozicije je izšla ideja tega letaka, ki s takimi kar otlipljivo bedastimi in zlobnimi sredstvi operira zoper večinsko slovensko stranko, na vsak način pa si morajo primerno razdeliti odgovornost zanj vsi, ki stopnjujejo opozicijo proti bivši SLS, sedanji slovenski JRZ, do skrajne stopnje.

Prav za prav se nam zdi, da na take reči niti ni treba odgovarjati. Ptiča spoznaš po petju, človeka pa po njegovih delih.

Kljub temu čutimo dolžnost, braniti tovariša poslanca Mravlje. Le s čim je oblatil v parlamentu slovenski narod? Ali mar s tem, da se je zanj ves čas, odkar je poslanec, vneto in nesebično zavzemal? Ali morda s tem, da se bori za vsakega zatiranega in ponižanega, pa naj bo to njegov političen somišljenik ali nasprotnik? Če pa je poslanec Mravlje v parlamentu v podkrepitev svojih izvajanj citiral neki list, ki je nekoč imel mnogo veljave, ni to vendar nikakoli laž, ampak samo spoštovanje zgodovine.

Ostre besede nam silijo pod pero, pa jih ne bomo zapisali. Povemo naj samo, da je resnica tista hčerka božja, ki je ni nikdar mogoče zasramovati in zatirati brez kazni. V tej neenaki pravdi, v katero smo bili brezobzirno in proti

naši volji izzvani, bo gotovo končno zmagnala. Takrat se bo tudi pojasnilo, odkod tiskovina, zavoljo katere je nastalo toliko kaznovanega viharja.

Ko izrekamo svoje popolno zaupanje vanju in borbi poslanca Mravlje, izražamo še željo, da bi radi čim prej kaj izve preiskavi in uspehih glede skrivnostnega izpisa katerega je bilo treba lopniti po našo varšiu poslancu Mravljetu. Javnosti vseh in struj, vseh strank in kakršnih koli svetovnih bo s tem brez dvoma ustrezemo. simo naj, da s svojimi besedami nočemo gar izzivati, nočemo nikomur ničesar očitati pak želimo samo jasnosti.

Prepričani smo, da je v pravni in v državi to poštenim državljanom dovoljeno tudi nam ne bo odrečeno.

Boben bo pel...

Glede plačila 1. obroka kmetijskih dolgov so doslej znani takile podatki, ki govorijo dovolj bridko, kaj čaka kmeti v bližnji bodočnosti: Pri bližnja vsota anuitete znaša nekaj manj nego 230 milijonov din. Do 18. septembra pa je bilo plačanih na račun prve anuitete 74,2 milijona din, to je 32,5% vsote, ki bi jo morali kmetje plačati. Anuitete je plačalo 271.450 dolžnikov od skupnega števila 651.155. Tu je odstotek nekoliko večji in je poravnalo prvo anuiteto 41,5% vseh dolžnikov. Na področjih centrale in posameznih podružnic so rezultati različni, kakor je razvidno iz naslednje primerjave o plačilu prve anuitete (v oklepajih odstotki celotnega števila dolžnikov odnosno celotne vsote prve anuitete):

	število dolžnikov	plačane vsote milij. Din
Beograd	129.277 (40,0%)	40,0 (34,8%)
Ljubljana	37.521 (69,0%)	15,2 (35,1%)
Zagreb	75.166 (57,5%)	15,2 (34,6%)
Sarajevo	29.488 (20,6%)	3,2 (10,9%)

Pri centrali v Beogradu in pri podružnicah v Zagrebu in v Ljubljani je bilo doslej plačano okrog 35% anuitete, le pri podružnici v Sarajevu je znesek zelo majhen in predstavlja le slabih 11% anuitete. Odstotek plačila je vsekakor na področju ljubljanske podružnice za malenkost večji nego na področju beogradske centrale in

zagrebške podružnice. Še večja pa je razlika števila dolžnikov. Na področju ljubljanske podružnice je plačalo anuiteto 69% vseh dolžnikov na področju zagrebške podružnice preko na področju beogradske podružnice 40% področju sarajevske podružnice le slabih 20%.

Iz tega se vidi, da je pri ljubljanski podružnici plačalo prvi obrok skoraj 70% dolžnikov, kar pomeni, da so manjši dolžniki poravnali anuiteto, večji dolžniki pa so plačevali. To je docela naravno. Znano je, da plačajo kmečki dolžniki do 25.000 din anuiteto na podlagi na polovico znižanega zneska, medtem ko morajo ostali dolžniki zaenkrat anuiteto (10%) od celotnega zneska dolga.

Razumljivo je, da ti dolžniki čakajo rešitev prošnje za znižanje dolga, ki so jo dišili, kajti čim je dolg znižan, jim je treba plačati anuiteto le od znižanega zneska dolga. Odkod se bo letos vzelo ostalih 65%, je zlasti spričo letošnje letine uganka, ki jo znamo razvozljati. Zdi se nam pa, da se bničila groza, na katero smo že večkrat opozarjali, in smo se je kot poznavalci naših gospodarskih razmer bali: Pel bo boben in kmetje bomo svoji zemlji samo še najemniki.

Dvomimo, da bi to zaslužilo ime — kmetijska katastrofa.

Slajenje mošta dovoljeno

Zaradi neugodnih vremenskih razmer, ki zadržujejo normalno dozorevanje grozdja in provzročajo, da grozdje letos izredno gnije in propada, je izdala kr. banska uprava za letos splošno dovoljenje za slajenje vinskega mošta.

Nabavo trošarine prostega sladkorja je finančno ministrstvo že dovolilo. Na 1 hl mošta se sme dodati največ 4 kg sladkorja. Sladiti mošt od samorodnic je prepovedano. Zaradi zbiranja prošnje za nabavo trošarine prostega sladkorja veljajo naslednja navodila:

Občine zberejo od vinogradnikov prijave za slajenje moštov v dvojniki po obrazcu A, kakor ga predpisuje pravilnik o vinskem zakonu ter jih pošljejo za ozemlje bivše ljubljanske oblasti kletarskemu nadzorniku pri kraljevski banski upravi v Ljubljani, za področje bivše mariborske oblasti pa pomočniku kletarskega nadzornika pri sreskem načelnstvu za Maribor, levi breg.

Istočasno pa morajo predložiti občine tudi skupne prošnje na finančno direkcijo v Ljubljani za izdajo trošarine prostega sladkorja. Tem prošnjam, ki morajo biti kolkovane z 30 Din za vsakega prijavljenca, je priložiti seznam vinogradnikov z navedbo količine pridelanega mošta v litrih, kar mora potrditi občina, in pa množino sladkorja, ki ga rabi posamezni vinogradnik za slajenje mošta.

Ker je treba v prošnji navesti, od kod naj

se občini trošarine prost sladkor dobavljajo, da sta prevzeli razdelitveno akcijo verjeni od državne tovarne sladkorja v Kmetijska družba v Ljubljani in Gospodarska zveza v Ljubljani. Obe omenjeni zadrugi izdali občinam še posebej potrebna navodila.

Važne uredbe

Gospodarsko-finančni odbor ministrstva za razpravljal o važnih uredbah in drugih darskih vprašanjih. Seje so se te dni nadevale. Na dnevnem redu je tolmačenje davčnih zakonov za Francosko družbo borskih rudnikov, predlog za spremembo uredbe o likvidaciji kmetijskih dolgov, ki so ga stavile zadruge za kmetijski kredit. Nadalje je v razpravi načrt o povišanju uradnih prejemkov ter uredbe o samoupravnih hranilnicah. Kot v razpravi vprašanje olajšav za tiskarsko dejavnost po prošnji Združenja lastnikov listov.

Velika družinska tragedija

■ Vsa družina v tragično smrt. Na Poljskem se je v pokrajini Jasni v vasi Volici pojavila nenavadna družinska tragedija. Triletni otrok je padel v vodnjak. Njegova še ne 12letna sestra je hotela rešiti, a je tudi omahnila v vodnjak in z bratcem vred utonila. Ko sta oče in mati videla, da jima je smrt ugrabila dva otroka, se sama obupala nad življenjem. S koso prerazala vrat in izkravela.

Priseka na Hrvatskem je odpotoval leta 1927. v Ameriko, ženo Maro in eno leto starega otroka je pa pustil doma. Zeni je pridno pošiljal denar do leta 1932., potem se pa ni več javil. Šele letos sredi januarja je pisal, da je bil bolan in da ji zato ni mogel pošiljati denarja. Zena si je pa ta čas doma poiskala ljubčka Ivana Mrčiča. V ponedeljek se je Sajić vrnil iz Amerike in ko je zvedel, da ima žena ljubčka, si je kupil samokres in se priplazil ponoči k svoji hiši, kjer je ženo težko ranil, njenega ljubčka in sebe pa samo obstrelil.

× Smrtno se je ponesrečil v Celju raznašalec peciva Ivan Kranjc, ki je s kolesom po napačni strani ceste hotel prehiteti hlapca Ivana Doberška, ko je ta peljal voz peska proti Gaberju. Kranjc se je zadel v voz. Njegovo kolo je odletelo na cesto, on sam pa je prišel pod voz in mu je kolo šlo čez trebuh. Sicer so ga takoj prepeljali v celjsko bolnico, vendar mu ni bilo pomoči in je v strašnih bolečinah kmalu izdihnil.

Hmeljsko poročilo

Hmeljsko zadruga poroča, da se vkljub obsežnemu prevzemanju in odpravi že nakupljenega blaga nadaljuje z nakupovanjem letošnjega pridelka. Pri sicer nekoliko bolj mirni tendenci so ostale cene v glavnem neizpremenjene in se slejkoprej plačuje za res izbrano prvovrstno blago 25—26 din, za prvovrstno 24—25 din, za dobro srednje 23—24 din, za srednje 21—23 din, za slabo srednje 19—21 din in za slabše do 19 din za 1 kg. Prodanih je doslej iz prve roke že nad 80% letošnjega pridelka in je zlasti boljše blago le še v bolj čvrstih rokah. Več povpraševanja je predvsem za srednje in najboljše blago.

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 16 konj, 17 bikov, 160 volov, 516 krav in 27 telet; skupaj 736 komadov. Cene so bile sledeče za 1 kg žive teže: debeli voli 4'50 do 5'75 din, poldebili voli 3'75 do 5'—, plemenski voli 3'30 do 4'50, biki za klanje 3'30 do 4'50, klavne krave, debele 3'75 do 4'80, plemenske krave 3'20 do 4'—, krave za klobasarje 2'20 do

3'50, molzne krave 3'25 do 4'—, breje krave 3'— do 3'50, mlada živina 3'70 do 5'—, teleta 4'50 do 6'— din. Prodanih je bilo 423 komadov.

Žrebanje

Tobačnih srečk

Pri žrebanju, ki se je vršilo dne 14. septembra t. l., so bile amortizirane sledeče serije:

46, 114, 210, 440, 453, 484, 545, 564, 707, 710, 921, 1058, 1217, 1278, 1281, 1338, 1447, 1902, 2011, 2025, 2306, 2605, 2804, 2919, 3027, 3086, 3153, 3216, 3410, 3587, 3653, 3701, 3877, 3973, 4227, 4306, 4426, 4654, 4723, 4931, 5599, 5814, 5900, 5919, 5926, 5928, 6089, 6233, 6302, 6575, 6864, 7209, 7277, 7291, 7751, 8063, 8068, 8153, 8176, 8318, 8331, 8409, 8544, 8587, 8679, 8953, 8997, 9063, 9047, 9541.

Večje dobitke so zadele naslednje serije: ser. 9030 št. 59 din 75.000; ser. 3279 št. 33 din 2.000; ser. 4492 št. 56 din 500; ser. 4763 št. 32 din 500.

Po 10 dinarjev so zadele naslednje serije: ser. 1186 št. 2; ser. 1660 št. 69; ser. 2466 št. 71; ser. 2777 št. 15; ser. 3182 št. 54; ser. 3411 št. 18; ser. 3923 št. 48; ser. 6337 št. 38; ser. 8319 št. 34; ser. 8731 št. 23.

Po 50 dinarjev so zadele naslednje serije: ser. 310 št. 95; ser. 1227 št. 63; ser. 2402 št. 83; ser. 2427 št. 68; ser. 2723 št. 52; ser. 3128 št. 26; ser. 3838 št. 98; ser. 5136 št. 40; ser. 5220 št. 73; ser. 5410 št. 58; ser. 7038 št. 65; ser. 7144 št. 3; ser. 7491 št. 47; ser. 8112 št. 84; ser. 8485 št. 42; ser. 8486 št. 95; ser. 8635 št. 74; ser. 9202 št. 9; ser. 9785 št. 26; ser. 9824 št. 28.

Važnejša radio predavanja

od 3. do 10. oktobra 1937.

Nedelja, 3. oktobra. 17.00: Gospodarska navodila za kmetovalce.

Ponedeljek, 4. oktobra. 18.00: O boleznih sploh in njihovem nastajanju. — 19.30: Bokeljska vstaja.

Torek, 5. oktobra. 11.00: Obramba in zaščita našega živalstva. — 18.40: Davčne oprostitve in olajšave. — 19.30: Balkanski sporazum.

Sreda, 6. oktobra. 18.00: Oktober v naravi. — 18.40: Industrializacija Slovenije.

Četrtek, 6. oktobra. 19.30: Savez Sokola kraljevine Jugoslavije.

Petek, 8. oktobra. 11.00: Pridelovanje hmelja v Savinjski dolini. — 18.00: Slovaška žena, njeno delo in življenje. — 19.30: Dolina slovenskih pisateljev.

Sobota, 9. oktobra. 18.40: Poglabitev ljubljanskega kolodvora. — 19.30: O kralju Aleksandru I. Ujedinitelju. — 20.00: O zunanji politiki.

Sejmi

3. oktobra: v Sp. Gorjah, Bohinjski Bistrici, pri Sv. Barbari v Halozah;

4. oktobra: v Zaleu, Jurkloštru, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Kostanjevici, Litiji, Selcih, na Jesenicah, v Turnišču, Kranju, Konjicah, Gor. Logatcu, Novem mestu, Ormožu, Slovenjem Gradcu, Slovenskih Konjicah;

5. oktobra: v Metliki, Zagorju ob Savi, Kamniku, Ormožu, Ljutomeru, Ptuj, Dolnji Lendavi;

6. oktobra: v Motniku, Zdenski vasi, Ljubljani, Trzinu, Trbovljah, Brežicah, Celju, Hrastniku-Dolu, Mariboru, Ptuj, Pišecah;

7. oktobra: na Prevaljah, v Toplicah, Črnomlju, na Vrhniki, v Mokronogu, Slivnici, Turnišču;

8. oktobra: v Št. Vidu pri Blokah, Mariboru, Ptuj, Rakičanih;

9. oktobra: v Trzinu, Domžalah, Kamniku, Škofji Loki, Poljčanah, Hrastniku-Dolu, Brežicah, Celju, Sevnici, Trzinu, Mariboru, Prevaljah, Trbovljah, pri Sv. Krištofu, v Št. Janžu pri Dravogradu.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'40
1 nemška marka	Din 17'53
1 avstrijski šiling	Din 8'40
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 216'20
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'30
1 francoski frank	Din 1'50

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%,
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

TISKOVINE

vseh vrst: trgovske, urodne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, GREGORČIČEVA ULICA 23
TELEFON ŠTEV. 25-52

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7
(v lastni hiši) Telefon interurban 25-96

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne »Illovaec«, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.